

Evaluatie Nota Reserves en voorzieningen

Aanleiding

Gemeenten hebben in hun zienswijzen bij de begroting 2019 en de jaarrekening 2017 aandacht gevraagd voor de noodzaak en omvang van reserves binnen WerkSaam. In het verbeterplan dat naar aanleiding van de zienswijzen is opgesteld staat dat de nota reserves en voorzieningen zal worden geactualiseerd.

Wettelijk kader

De wettelijke kaders met betrekking tot reserves en voorzieningen zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de gemeenschappelijke regeling WerkSaam WF (GR) en de financiële verordening WerkSaam WF wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen. De nota moet richtlijnen geven en bepalingen bevatten (art 10 financiële verordening) die in acht moeten worden genomen door WerkSaam als reserves en voorzieningen worden gevormd. In de GR (artikel 30) staan voorschriften over de hoogte van de algemene reserve.

Beslispunten naar aanleiding van evaluatie

1. Kennis nemen van de evaluatie Nota Reserves en Voorzieningen
2. Akkoord gaan met de nota reserves en voorzieningen 2019. De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de nota van 2015:
  - Het minimum van de weerstandsratio op 1,0 stellen
  - Methodiek om het risicobedrag te bepalen als onderdeel van de weerstandsratio
  - Onderscheid economische en maatschappelijk nut vervalt
  - Instellingsbesluiten van het algemeen bestuur gaan alleen over de reserves

Evaluatie

Overzicht reserves en voorzieningen

De volgende reserves en voorzieningen zijn ingesteld.

Algemene reserve

Dit is een reserve zonder een specifiek doel, bedoelt om risico's in de bedrijfsvoering op te kunnen vangen. Artikel 30 in de GR regeling schrijft voor dat de reserve qua omvang niet meer mag bedragen dan 2,5 % van de totale begroting tenzij de risicoanalyse aangeeft dat een hogere of lagere algemene reserve noodzakelijk is.

Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

Het doel van deze reserve is de verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserve huisvesting

De bestemmingreserve is gekoppeld aan het gebouw op Dampten 26, Hoorn. Het beoogde doel is om de afschrijvingskosten jaarlijks te compenseren.

Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met zijn gedetacheerde medewerkers. Het gaat hier om niet beïnvloedbaar verlof van de gedetacheerde en niet het verlof van de ambtenaren die gedetacheerden begeleiden. Deze reserve wordt afgebouwd door er ieder jaar € 20.000 aan te onttrekken.

Bestemmingreserve sectorplan regio Noord-Holland Noord

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de volgende activiteiten te financieren:

- a. bevordering en ontwikkeling van expertise van de medewerkers van WerkSaam;
- b. transformatie en innovatie.

De begrote onttrekking voor het uitvoeren van een dataproject is achterwege gebleven door vertraging in de uitvoering van dit project.

Bestemmingsreserve re-integratiegelden

Vanaf 2018 worden de niet bestede re-integratiegelden toegevoegd aan de bestemmingsreserve re-integratiegelden, ter besteding in het daarop volgende jaar.

Onderhoudsegalisatievoorziening

Voor het pand Dampten 26 wordt een voorziening gevormd om de kosten voor groot onderhoud over meerdere jaren heen te egaliseren.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Onder deze post valt de voorziening spaarverlof. De voorziening wordt gevormd voor toekomstige verplichtingen aan personeel met opgespaarde verlofdagen.

Wijzigingen ten opzichte van de Nota Reserves en Voorzieningen 2015

Algemene uitgangspunten (hoofdstuk 1)

Hoofdstuk 1 beschrijft de verschillen tussen reserves en voorzieningen en de functie die reserves en voorzieningen kunnen hebben. Deze paragrafen zijn nog van toepassing en blijven daarmee ongewijzigd.

De paragraaf die het weerstandsvermogen beschrijft (1.5) vraagt om aanpassing. Daar was opgenomen dat het beleid rondom risicomanagement jaarlijks wordt geactualiseerd. Vanaf de begroting 2020 heeft de bepaling van het risicobedrag meer structuur gekregen, met de bedoeling deze werkwijze meerjarig toe te passen. De manier waarop het risicobedrag wordt bepaald is in de geactualiseerde nota opgenomen.

De financiële risico's worden jaarlijks in de jaarrekening en de begroting in beeld gebracht als onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Van de risico's wordt per risico een kans bepaald volgens onderstaande tabel.

Soort	Omschrijving	Kans
1	< 1 keer per 5	20 %
2	1 keer per 2 - 5 jaar	40 %
3	1 keer per 1 - 2 jaar	60 %

De kans wordt vermenigvuldigd met de financiële impact van het risico.

Voorbeeld:

Het risico bestaat dat door het groter worden van het tekort op de uitvoering van de WSW-taak het extern budget voor re-integratie eens in de 3 jaar onvoldoende zal zijn. Het risicobedrag is 40% (in de range 2-5 jaar) x € 385.000 (daling extern re-integratiebudget 2020 ten opzichte van realisatie 2018) = € 154.000.

De minimale weerstandsratio die wordt aangehouden is 1,0. Hierbij is de algemene reserve precies voldoende om de het risicobedrag af te dekken. De norm van 1,0 is een landelijk gehanteerde norm voor de weerstandsratio die als nog net voldoende wordt beoordeeld.

Als de weerstandsratio onder 1,0 daalt wordt in de begroting een voorstel gedaan hoe ervoor te zorgen dat de ratio weer op het minimum komt.

Beleid reserves en voorzieningen (hoofdstuk 2)

De nota reserves en voorzieningen geeft regels en uitgangspunten voor het:

- Instellen (paragraaf 2.1)
- Gebruik (paragraaf 2.2)
- Wijzigen, gebruik en opheffen (paragraaf 2.3) van reserves en voorzieningen.

De bepalingen waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen investeringen met een maatschappelijk en een economisch nut komen te vervallen. WerkSaam kent geen

investeringen met een maatschappelijk nut en in het BBV is dit onderscheid ook vervallen.

Verder zijn tekstuele wijzigingen doorgevoerd.

Het instellingsbesluit van het algemeen bestuur is beperkt tot de reserves omdat de vorming van voorzieningen een bevoegdheid van het dagelijks bestuur is. Hiermee is een tegenstelling tussen paragraaf 1.2 en paragraaf 2.1 weg genomen.

Hoogte van de algemene reserve

Artikel 30 in de GR geeft aan dat de algemene reserve niet meer bedraagt dan 2,5% van de totale begroting, tenzij op basis van een risicoanalyse blijkt dat een hogere of een lagere algemene reserve noodzakelijk is.

In onderstaande tabel is voor de periode 2015-2020 het gestelde maximum afgezet tegen het risicobedrag. Het blijkt dat de algemene reserve (AR) hoger ligt dan de gestelde norm van 2,5%. In de jaren 2016-2020 is ook het bedrag op basis van de risicoanalyse lager. In de jaarrekening 2018 is aangegeven dat bij een structureel hogere algemene reserve een deel vrij kan vallen. Als gedurende een periode van 3 achtereenvolgende jaren sprake is van een overschrijding van de norm wordt het meerdere ten gunste van de exploitatie gebracht. Dit gebeurt in de jaarrekening van het betreffende jaar.

Jaar	Algemene reserve (AR)	Maximum norm	Risicobedrag (RB)	Uitkomst
2015	2.879	1.889	3.890	AR hoger en RB hoger
2016	2.164	2.057	1.455	AR hoger en RB lager
2017	2.164	2.095	1.411	AR hoger en RB lager
2018	2.198	2.037	1.411	AR hoger en RB lager
VJN2019	2.198	2.038	2.047	AR hoger en RB lager
B2020	2.198	2.066	2.184	AR hoger en RB lager

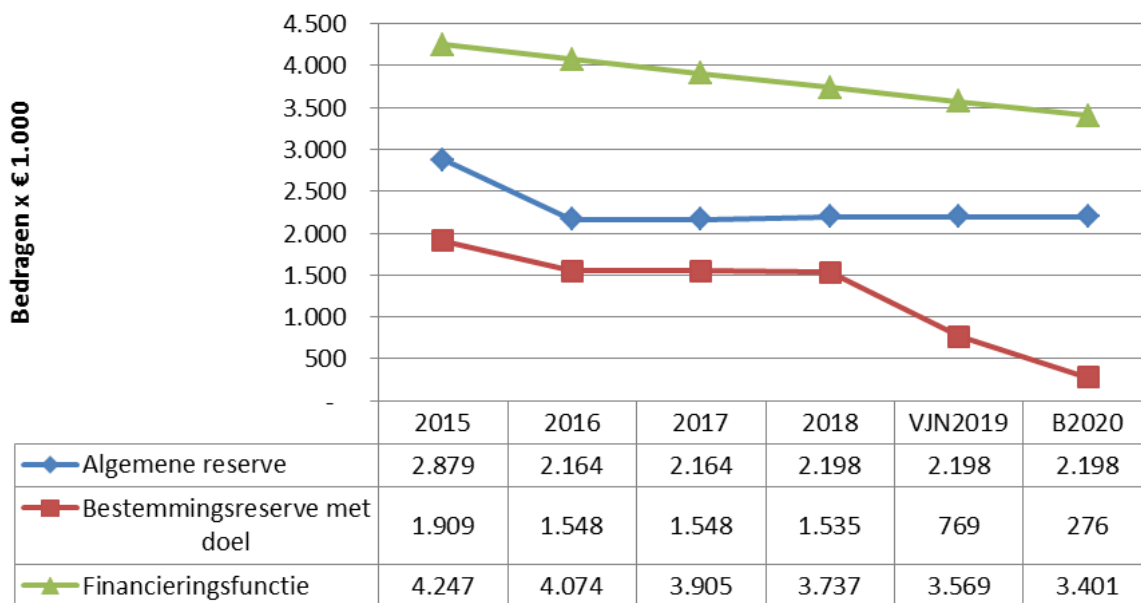
Verloop reserves en voorzieningen 2015-2020

Het verloop van de algemene reserve is vanaf 2016 stabiel. Er waren geen grote toevoegingen of onttrekkingen omdat de resultaten in jaarrekeningen klein waren en binnen de reserve vermindering gemeentelijke bijdrage konden worden opgevangen.

De reserve vermindering gemeentelijke bijdrage, de reserve regio NHN en de reserve re-integratie vormen samen de bestemmingsreserves met een doel. Deze reserves nemen af, ze worden ingezet voor het doel waar ze voor gevormd zijn. Op het moment dat deze reserves geen saldo meer hebben zullen ze worden opgeheven.

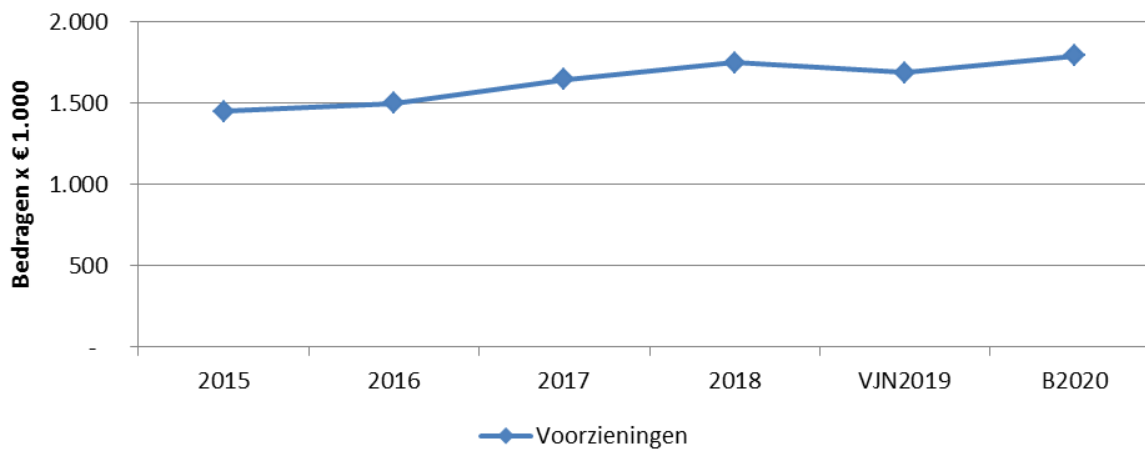
De reserves huisvesting en verlofrisico compenseren jaarlijks de afschrijvingskosten van het pand Dampden 26 (exclusief het recent gekochte deel) en de extra opname van verlof gedetacheerden. De reserve huisvesting loopt af in 2044, dan is ook het pand afgeschreven. De reserve verlofsaldo is nihil in 2026.

Verloop reserves 2015-2020

De voorzieningen laten een redelijk stabiel beeld zien. In verband met de aankoop van het gehuurde deel van Dampden 26 zal de onderhoudsvoorziening worden herzien in 2019 of 2020. Dit kan nadat er een nieuw meerjarig onderhoudsplan is opgesteld.

Verloop voorzieningen 2015-2020

Weerstandsvermogen

De algemene reserve vormt een buffer om financiële risico's op te vangen en is daarmee onderdeel van het weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt weergegeven door de weerstandsratio. De weerstandsratio is de verhouding tussen de algemene reserve en het risicobedrag (de som van de naar geld vertaalde risico's.). De grafiek laat zien dat de weerstandsratio steeds boven de 1 is. Een ratio boven de 1 wordt als norm gehanteerd omdat deze voldoende is volgens landelijke normen (NAR).

